

7440 Sayılı Bazı
Alacakların Yeniden
Yapılandırılması İle
Bazı Kanunlarda
Değişiklik Yapılmasına
Dair Kanuna İlişkin
Sirküler

12.03.2023 Tarih ve 32130 Sayılı Resmi Gazetede yayımlanarak yürürlüğe giren 7440 Sayılı Bazı Alacakların Yeniden Yapılandırılması İle Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanuna istinaden kanun kapsamında mükelleflere bazı alacakların yapılandırılması ile matrah/vergi artırımını imkanı getirilmiştir.

Sirkülerimizin ilerleyen bölümlerinde mezkur kanunda yer alan hükümlere ilişkin açıklamalar yapılacaktır.

1. KANUNUN KAPSAMI

7440 Sayılı Bazı Alacakların Yeniden Yapılandırılması İle Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun'un 1'inci maddesinde mezkur kanun kapsamındaki alacaklar belirtilmiş olup, söz konusu alacaklar aşağıda belirtildiği gibidir.

1. HAZİNE VE MALİYE BAKANLIĞINA BAĞLI TAHSİL DAİRELERİNCE TAHSİL EDİLEN;

A) 213 Sayılı Vergi Usul Kanunu kapsamına giren;

- 1- 31.12.2022 tarihinden (bu tarih dahil) önceki dönemlere, beyana dayanan vergilerde bu tarih kadar verilmesi gereken beyannamelere ilişkin vergi ve bunlara bağlı vergi cezaları, gecikme faizleri, gecikme zamları,
- 2- 2022 yılına ilişkin olarak 31.12.2022 tarihinden (bu tarih dahil) önce tahakkuk eden vergi ve bunlara bağlı vergi cezaları, gecikme faizleri, gecikme zamları,
- 3- 31.12.2022 tarihinden (bu tarih dahil) önce yapılan tespitlere ilişkin olarak vergi aslına bağlı olmayan vergi cezaları,

B) 31.12.2022 tarihinden (bu tarih dahil) önce verilen idari para cezaları,

C) 6183 Sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanun kapsamında tahsil dairesine takip için intikal etmiş olan asli ve fer'i amme alacakları,

D) İşletmelerde mevcut olduğu halde kayıtlarda yer almayan ya da kayıtlarda yer aldığı halde işletmede bulunmayan emtia, makine, teçhizat, demirbaşlar ile kasa mevcudu ve ortaklardan alacakların beyanı.

2. TİCARET BAKANLIĞINA BAĞLI TAHSİL DAİRELERİNCE TAKİP EDİLEN;

A) 31.12.2022 tarihinden (bu tarih dahil) önce 4458 Sayılı Gümrük Kanunu ve ilgili diğer kanunlar kapsamında gümrük yükümlülüğü doğan ve Ticaret Bakanlığı tahsil daireleri tarafından 6183 Sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanuna göre takip edilen gümrük vergileri, idari para cezaları, faizler, gecikme faizleri, gecikme zammı alacakları.

3. SOSYAL GÜVENLİK KURUMUNA BAĞLI TAHSİL DAİRELERİNCE TAKİP EDİLEN;

A) Sosyal Güvenlik Kurumuna bağlı tahsil daireleri tarafından 6183 Sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanuna göre takip edilen ve iş bu kanun yayım tarihinden (12.03.2023) veya bu kanunun ilgili hükümlerinde belirtilen sürelerin sonuna kadar tahakkuk ettiği halde ödenmemiş olan;

- 1- 31.05.2006 Tarih ve 5510 Sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununun 4'üncü maddesinin 1'inci fıkrasının a, b ve c bentleri kapsamındaki sigortalılık statülerinden kaynaklanan, 2022 yılı Aralık ayı ve önceki aylara ilişkin sigorta primleri, emeklilik keseneği ve kurum karşılığı, işsizlik sigorta primi, sosyal güvenlik destek primi ile bunlara bağlı gecikme cezası ve gecikme zammı alacakları,
- 2- 2022 yılı Aralık ayı ve önceki aylara ilişkin isteğe bağlı sigorta primleri ve topluluk sigortası primi ile bunlara bağlı gecikme cezası ve gecikme zammı alacakları,
- 3- 31.12.2022 tarihinden (bu tarih dahil) bitirilmiş olan özel nitelikteki inşaatlar ile ihale konusu işlere ilişkin yapılan ön değerlendirme, araştırma veya tespit sonucunda bulunan eksik işçilik tutarı üzerinden hesaplanan sigorta primi ile bunlara bağlı gecikme cezası ve gecikme zammı alacakları,
- 4- İlgili kanunları gereğince takip edilen 2022 yılı Aralık ve önceki aylara ilişkin damga vergisi, özel işlem vergisi ve eğitime katkı payı ile bunlara bağlı gecikme zammı alacakları.

4. İL ÖZEL İDARELERİNE BAĞLI TAHSİL DAİRELERİNCE TAKİP EDİLEN;

A) İl Özel İdarelerinin 6183 Sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanunu kapsamında takip ettiği ve vadesi 41.12.2022 tarihinden (bu tarih dahil) önce olduğu halde iş bu kanun yayım tarihi (12.03.2023) itibariyle ödenmemiş olan asli ve fer'i alacaklar.

5. BELEDİYELERE BAĞLI TAHSİL DAİRELERİNCE TAHSİL EDİLEN;

A) 213 sayılı Kanun kapsamına giren ve 31.12.2022 tarihinden (bu tarih dâhil) önceki dönemlere, beyana dayanan vergilerde bu tarihe kadar verilmesi gereken beyannamelere ilişkin vergi ve bunlara bağlı vergi cezaları, gecikme faizleri, gecikme zamları, 2022 yılına ilişkin olarak 31.12.2022 tarihinden (bu tarih dâhil) önce tahakkuk eden vergi ve bunlara bağlı vergi cezaları, gecikme faizleri, gecikme zamları, bunların dışında kalan ve 6183 sayılı Kanun kapsamında takip edilen ve bu Kanunun yayımı tarihi itibarıyla ödenmemiş bulunan asli ve fer'i amme alacakları,

B) 26.5.1981 tarihli ve 2464 sayılı Belediye Gelirleri Kanununun 97 nci ve mükerrer 97 nci maddelerine göre tahsili gereken ve vadesi 31.12.2022 tarihinden (bu tarih dâhil) önce olduğu hâlde bu Kanunun yayımı tarihi itibarıyla ödenmemiş bulunan ücret ve pay alacakları ile bunlara bağlı fer'i alacakları,

C) 03.07.2005 tarihli ve 5393 sayılı Belediye Kanunu kapsamındaki belediyelerin vadesi 31.12.2022 tarihinden (bu tarih dâhil) önce olduğu hâlde bu Kanunun yayımı tarihi itibarıyla ödenmemiş bulunan su, atık su ve katı atık ücreti alacakları ile bunlara bağlı fer'i (sözleşmelerde düzenlenen her türlü ceza ve zamlar dâhil) alacakları,

D) Büyükşehir belediyelerinin, 09.08.1983 tarihli ve 2872 sayılı Çevre Kanununun 11 inci maddesine göre vadesi 31.12.2022 tarihinden (bu tarih dâhil) önce olduğu hâlde bu Kanunun yayımı tarihi itibarıyla ödenmemiş bulunan katı atık ücreti alacakları ile bunlara bağlı fer'i (sözleşmelerde düzenlenen her türlü ceza ve zamlar dâhil) alacakları,

2. KESİNLEŞMİŞ ALACAKLAR

7440 Sayılı Bazı Alacakların Yeniden Yapılandırılması İle Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun'un 2'inci maddesinde kanun kapsamında olan ve tahsilinden vazgeçilen kesinleşmiş alacaklara ilişkin hükümler yer almaktadır. Bu bağlamda tamamı veya bir kısmında vazgeçilen kesinleşmiş alacaklara ilişkin bilgiler aşağıdaki gibidir.

a) İş bu sirkülerimizin 1'inci maddesinde belirtilen kurum ve kuruluşlara 12.03.2023 tarihi itibarıyla (bu tarih dahil)

- Vadesi geldiği hâlde ödenmemiş vergilerin
- Ödeme süresi henüz geçmemiş bulunan vergilerin

ödenmemiş kısmının tamamı ile yukarıda belirtilen ödenmemiş vergilere bağlı gecikme faizi ve gecikme zammı gibi fer'i amme alacakları yerine bu Kanunun yayımı tarihine kadar Yİ-ÜFE aylık değişim oranları esas alınarak hesaplanacak tutarın, bu Kanunda belirtilen süre ve şekilde tamamen ödenmesi şartıyla, vergilere bağlı gecikme faizi ve gecikme zammı ile asla bağlı olarak kesilen vergi cezaları ve bu cezalara bağlı gecikme zamlarının tamamının tahsilinden vazgeçilir

b) İş bu sirkülerimizin 1'inci maddesinde belirtilen kurum ve kuruluşlara 12.03.2023 tarihi itibarıyla (bu tarih dahil)

- Vadesi geldiği hâlde ödenmemiş vergi aslına bağlı olmaksızın kesilmiş vergi cezalarının,
- Ödeme süresi henüz geçmemiş bulunan ve bir vergi aslına bağlı olmaksızın kesilmiş vergi cezalarının,
- İştirak nedeniyle kesilmiş vergi cezalarının,

%50'si ve bu tutara gecikme zammı yerine bu Kanunun yayımı tarihine kadar Yİ-ÜFE aylık değişim oranları esas alınarak hesaplanacak tutarın; ödenmemiş alacağın sadece gecikme zammından ibaret olması hâlinde gecikme zammı yerine Yİ-ÜFE aylık değişim oranları esas alınarak hesaplanacak tutarın, bu Kanunda belirtilen süre ve şekilde tamamen ödenmesi

sartıyla cezaların kalan %50'sinin ve bu cezalara bağlı gecikme zamlarının tamamının, tahsilinden vazgeçilir.

c) İş bu sirkülerimizin 1'inci maddesinde belirtilen kurum ve kuruluşlara 12.03.2023 tarihi itibariyle (bu tarih dahil)

- **Vadesi geldiği hâlde ödenmemiş idari para cezalarının,**
- **Ödeme süresi henüz geçmemiş bulunan idari para cezalarının tamamı ile bunlara bağlı faiz, gecikme faizi, gecikme zammı gibi fer'i amme alacakları yerine bu Kanunun yayımı tarihine kadar Yİ-ÜFE aylık değişim oranları esas alınarak hesaplanacak tutarın; ödenmemiş alacağın sadece fer'i alacaktan ibaret olması hâlinde fer'i alacak yerine Yİ-ÜFE aylık değişim oranları esas alınarak hesaplanacak tutarın, bu Kanunda belirtilen süre ve şekilde tamamen ödenmesi şartıyla cezaya bağlı fer'ilerin tamamının tahsilinden vazgeçilir.**

d) İş bu sirkülerimizin 1'inci maddesinde belirtilen kurum ve kuruluşlara 12.03.2023 tarihi itibariyle (bu tarih dahil)

- **Vadesi geldiği hâlde ödenmemiş yukarıda belirtilen türden olmayan asli amme alacaklarının,**
- **Ödeme süresi henüz geçmemiş bulunan yukarıdaki bentlerin dışında kalan asli amme alacaklarının,**

ödenmemiş kısmının tamamı ile bu alacaklara bağlı faiz, cezai faiz, gecikme faizi, gecikme zammı gibi fer'i amme alacakları yerine bu Kanunun yayımı tarihine kadar Yİ-ÜFE aylık değişim oranları esas alınarak hesaplanacak tutarın; ödenmemiş alacağın sadece fer'i alacaktan ibaret olması hâlinde fer'i alacak yerine Yİ-ÜFE aylık değişim oranları esas alınarak hesaplanacak tutarın, bu Kanunda belirtilen süre ve şekilde tamamen ödenmesi şartıyla uygulanan faiz, cezai faiz, gecikme faizi, gecikme zammı gibi fer'i amme alacaklarının tamamının tahsilinden vazgeçilir.

3. KESİNLEŞMEMİŞ VEYA DAVA SAFHASINDA BULUNAN ALACAKLAR

7440 Sayılı Bazı Alacakların Yeniden Yapılandırılması İle Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun'un 3'üncü maddesinde kanun kapsamında olan ve tahsilinden vazgeçilen kesinleşmemiş veya dava safhasında bulunan alacaklara ilişkin hükümler yer almaktadır. Bu bağlamda tamamı veya bir kısmında vazgeçilen kesinleşmemiş veya dava safhasında olan alacaklara ilişkin bilgiler aşağıdaki gibidir.

a) **12.03.2023 tarihi itibariyle ilk derece yargı mercileri nezdinde dava açılmış ya da dava açma süresi henüz geçmemiş olan ikmalen, re'sen veya idarece yapılmış vergi tarhiyatları ile gümrük vergilerine ilişkin tahakkuklarda; vergilerin/gümrük vergilerininin %50'si ile bu tutara ilişkin faiz, gecikme faizi ve gecikme zammı yerine bu Kanunun yayımı tarihine kadar Yİ-ÜFE aylık değişim oranları esas alınarak hesaplanacak tutarın;** bu **Kanunda**

belirtilen süre ve şekilde tamamen ödenmesi şartıyla vergilerin/gümrük vergilerinin %50'si, faiz, gecikme faizi, gecikme zammı ve asla bağlı olarak kesilen vergi cezaları/idari para cezaları ile bu cezalara bağlı gecikme zamlarının tamamının tahsilinden vazgeçilir.

b) **12.03.2023 tarihi itibarıyla istinaf veya temyiz süreleri geçmemiş ya da istinaf/itiraz veya temyiz yoluna başvurulmuş ya da karar düzeltme talep süresi geçmemiş veya karar düzeltme yoluna başvurulmuş olan ikmalen, re'sen veya idarece yapılmış vergi tarhiyatlari ile gümrük vergilerine ilişkin tahakkuklarda,** bu maddeye göre ödenecek alacak asıllarının tespitinde, bu Kanunun yayımı tarihi itibarıyla tarhiyatın/tahakkukun bulunduğu en son safhadaki tutar esas alınır. Bu Kanunun yayımı tarihinden önce verilmiş en son kararın;

- **Terkine ilişkin karar olması hâlinde, ilk tarhiyata/tahakkuka esas alınan vergilerin/gümrük vergilerinin %10'u ile bu tutara ilişkin faiz, gecikme faizi ve gecikme zammı yerine bu Kanunun yayımı tarihine kadar Yİ-ÜFE aylık değişim oranları esas alınarak hesaplanacak tutarın; bu Kanunda belirtilen süre ve şekilde tamamen ödenmesi şartıyla vergilerin/gümrük vergilerinin kalan %90'ının, faiz, gecikme faizi, gecikme zammı ve alacak aslına bağlı olarak kesilen vergi cezaları/idari para cezaları ile bu cezalara bağlı gecikme zamlarının tamamının tahsilinden vazgeçilir.**

- **Tasdik veya tadilen tasdike ilişkin karar olması hâlinde, tasdik edilen vergilerin/gümrük vergilerinin tamamı, terkin edilen vergilerin/gümrük vergilerinin %10'u ile bu tutarlara ilişkin faiz, gecikme faizi ve gecikme zammı yerine bu Kanunun yayımı tarihine kadar Yİ-ÜFE aylık değişim oranları esas alınarak hesaplanacak tutarın; bu Kanunda belirtilen süre ve şekilde tamamen ödenmesi şartıyla terkin edilen vergilerin/gümrük vergilerinin kalan %90'ı, faiz, gecikme faizi, gecikme zammı ve alacak aslına bağlı olarak kesilen vergi cezaları/idari para cezaları ile bu cezalara bağlı gecikme zamlarının tamamının tahsilinden vazgeçilir.**

c) 12.03.2023 tarihi itibarıyla ergi cezalarına/gümrük yükümlülüğüyle ilgili idari para cezalarına ilişkin dava açılmış olması hâlinde;

- **Asla bağlı cezaların, vergilerin/gümrük vergilerinin 12.03.2023 tarihinden önce ödenmiş olması şartıyla tamamının ve bunlara bağlı gecikme zamlarının tamamının tahsilinden vazgeçilir.**

- **Asla bağlı olmaksızın kesilen vergi cezalarından/gümrük yükümlülüğüyle ilgili idari para cezalarından ilk derece yargı mercileri nezdinde açılmış olan davalarda cezanın %25'inin, istinaf ve temyiz sürelerine başvurulmuş olması ve mahkemenin terkinine ilişkin karar vermiş olması halinde cezanın %10'unun, istinaf ve temyiz sürelerine başvurulmuş olması ve mahkemenin tasdik veya tadilen tasdik kararı vermesi halinde tasdik edilen ceza tutarının %50'sinin, terkin edilen cezanın %10'unun bu Kanunda**

belirtilen süre ve şekilde tamamen ödenmesi şartıyla kalan cezaların tamamından vazgeçilir.

4. İNCELEME ve TARHİYAT SAFHASINDA BULUNAN İŞLEMLER

7440 Sayılı Bazı Alacakların Yeniden Yapılandırılması İle Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun'un 4'üncü maddesinde İnceleme ve Tarhiyat Safhasında Bulunan İşlemlere ilişkin açıklamalar yapılmıştır.

Bu bağlamda kapsadığı dönemler olan 2018, 2019, 2020, 2021 ve 2022 yıllarına ilişkin olarak, 12.03.2023 tarihinde önce başlanıldığı hâlde, tamamlanamamış olan vergi incelemeleri ile takdir, tarh ve tahakkuk işlemlerine ilişkin bilgiler aşağıdaki gibidir.

a) **12.03.2023 tarihinde önce başlanıldığı hâlde, tamamlanamamış olan vergi incelemeleri ile takdir, tarh ve tahakkuk işlemlerine bu Kanunun matrah ve vergi artırımına ilişkin hükümleri saklı kalmak kaydıyla devam edilir. Bu işlemlerin tamamlanmasından sonra;**

- **Tarh edilen vergilerin %50'si**
- **Tarh edilen verginin %50'sine uygulanan gecikme faizi yerine bu Kanunun yayımı tarihine kadar Yİ-ÜFE aylık değişim oranları esas alınarak hesaplanacak tutar**
- **Bu tarihten sonra ihbarnamenin tebliği üzerine belirlenen dava açma süresinin bitim tarihine kadar hesaplanacak gecikme faizinin tamamının,**
- **vergi aslına bağlı olmayan cezalarda cezanın %25'inin;**

ihbarnamenin tebliğ tarihinden itibaren otuz gün içinde yazılı başvuruda bulunularak, ilk taksit ihbarnamenin tebliğini izleyen aydan başlamak üzere aylık dönemler hâlinde on iki eşit taksitte ödenmesi şartıyla vergi aslının %50'sinin, vergi aslına bağlı olmayan cezalarda cezanın %75'inin (özel usulsüzlük cezası, usulsüzlük cezası), vergilere bu Kanunun yayımı tarihine kadar uygulanan gecikme faizinin ve vergi aslına bağlı cezaların tamamının tahsilinden vazgeçilir.

b) **Bu Kanunun kapsadığı dönemlere ilişkin olarak iştirak nedeniyle kesilecek vergi ziyat cezalarında, cezaya muhatap olanların, cezanın %25'ini birinci fıkrada belirtilen süre ve şekilde ödemeleri hâlinde cezanın kalan %75'inin tahsilinden vazgeçilir.**

c) **12.03.2023 tarihinden önce pişmanlık talebiyle veya izaha davet kapsamında verilip, ödeme yönünden şartların ihlal edildiği beyannameler ile kendiliğinden verilen beyannameler için kesilen ve bu Kanunun yayımı tarihi itibarıyla tebliğ edilmemiş olan vergi cezaları hakkında bu madde hükümleri uygulanır. Şu kadar ki asla bağlı vergi cezalarının bu madde kapsamında tahsilinden vazgeçilebilmesi için verginin bu Kanunun yayımı tarihinden önce ödenmiş olması veya bu Kanunun 2 nci maddesine göre ödenmesi şarttır.**

- d) Bu Kanunun kapsadığı dönemlere ilişkin olarak 12.03.2023 tarihinden önce tamamlandığı hâlde, bu tarihte ya da bu tarihten sonra vergi dairesi kayıtlarına intikal eden takdir komisyonu kararları ve vergi inceleme raporları üzerine gerekli tarh ve tebliğ işlemleri yapılır. Yapılan tarhiyat üzerine bu maddenin birinci ve ikinci fıkralarında belirtilen şekilde belirlenen tutarın, birinci fıkrada belirtilen süre ve şekilde tamamen ödenmesi şartıyla bu Kanun hükümlerinden yararlanır.
- e) 12.03.2023 tarihi itibarıyla 213 sayılı Vergi Usul Kanununun Tarhiyat Öncesi Uzlaşma hükümlerine göre uzlaşma talebinde bulunulmuş, ancak uzlaşma günü gelmemiş ya da uzlaşma sağlanamamış olmakla birlikte vergi ve ceza ihbarnameleri mükellefe tebliğ edilmemiş alacaklar için de bu madde hükmü uygulanır.

7440 Sayılı Bazı Alacakların Yeniden Yapılandırılması İle Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun'un 3 ve 4'üncü maddeleri hükümlerinden faydalananlar, ayrıca 213 sayılı Vergi Usul Kanununun uzlaşma, tarhiyat öncesi uzlaşma, vergi cezalarında indirim, 4458 sayılı Gümrük Kanununun uzlaşma, 5326 sayılı Kabahatler Kanununun peşin ödeme indirim hükümlerinden faydalanamazlar.

12.03.2023 tarihinden önce başlanmış olan vergi incelemeleri ile ilgili olarak 7440 Sayılı Bazı Alacakların Yeniden Yapılandırılması İle Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun'un 5'inci ve Geçici 1'inci maddeleri hükümlerine göre matrah ve vergi artıran mükelleflerin matrah ve vergi artırımında bulunmasında herhangi bir engel bulunmamaktadır. Ancak, artırımda bulunan mükellefler hakkında başlanılan vergi incelemeleri ve takdir işlemlerinin, bu Kanunun yayımını izleyen yedi iş günü içinde sonuçlandırılmaması hâlinde, bu işlemlere devam edilmez.

Bu süre içinde sonuçlandırılan vergi incelemeleri (7 iş günü içerisinde) ile ilgili tarhiyat öncesi uzlaşma talepleri dikkate alınmaz. İnceleme veya takdir sonucu tarhiyata konu matrah veya vergi farkı tespit edilmesi hâlinde, inceleme raporları ile takdir komisyonu kararlarının vergi dairesi kayıtlarına intikal ettiği tarihten önce artırımda bulunulmuş olması şartıyla inceleme ve takdir sonucu bulunan fark, bu maddenin birinci, ikinci ve üçüncü fıkra hükümleri ile birlikte değerlendirilir.

5. MATRAH ve VERGİ ARTIRIMI

5.1. Gelir veya Kurumlar Vergisi Matrah Artırımı

7440 Sayılı Bazı Alacakların Yeniden Yapılandırılması İle Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun'un 5'inci ve Geçici 1'inci maddelerinde Matrah ve Vergi Artırımına ilişkin açıklamalar yapılmıştır.

Bu bağlamda kapsadığı dönemler olan 2018, 2019, 2020, 2021 ve 2022 yıllarına ilişkin olarak, matrah ve vergi artırımına ilişkin bilgiler aşağıdaki gibidir.

Gelir ve Kurumlar Vergisi mükelleflerinin ihtirazi kayıta vermiş oldukları da dahil yıllık beyannamelerinde matrahlarının, 7440 Sayılı Bazı Alacakların Yeniden Yapılandırılması İle

Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun 9'uncu maddesinde belirtilen sürede ödenmesi şartıyla, aşağıda belirtilen oranlara göre artırılabilir.

Dönem	Oran (%)
2018	35,00
2019	30,00
2020	25,00
2021	20,00
2022*	25,00

*2022 takvim yılına yönelik matrah artırımında bulunulabilmesi için bu yıla ilişkin gelir veya kurumlar vergisi beyannamesinin verilmiş olması ve bu beyannamelerde beyan edilen vergiye esas matrahların, 2021 takvim yılında beyan edilen matrahın %122,93 oranında artırılması suretiyle bulunan tutar ile 2022 takvim yılı üçüncü geçici vergilendirme döneminde beyan edilen matrahın %40 oranında artırılması suretiyle bulunan tutarın yüksek olanından az olmaması şarttır. 2022 takvim yılına yönelik matrah artırımında bulunmak isteyen mükellefler tarafından 01.01.2023 tarihinden sonra matrah azaltıcı nitelikte düzeltme beyannamesi verilmesi durumunda, bu bent hükmüne istinaden yapılacak kıyaslamada düzeltme öncesi beyan edilen matrahlar esas alınır. 2022 takvim yılına ilişkin olarak; üçüncü geçici vergilendirme dönemi gelir veya kurumlar vergisi beyannamesinin verilmemiş olması halinde; ikinci geçici vergilendirme dönemi beyannamesinde beyan edilen matrahın %100 oranında artırılması suretiyle bulunan tutar, sadece birinci geçici vergilendirme dönemi beyannamesinin verilmiş olması halinde bu beyannamede beyan edilen matrahın %300 oranında artırılması suretiyle bulunan tutar bu bent kapsamında yapılacak kıyaslamada dikkate alınır. Şu kadar ki, 2021 takvim yılı ve 2022 yılının üçüncü geçici vergilendirme dönemine ilişkin gelir veya kurumlar vergisi beyannamelerinde zarar beyan edilmiş olması veya indirim ve istisnalar nedeniyle matrah oluşmaması ya da hiç beyanname verilmemiş (ilgili yıllarda faaliyette bulunmuş veya gelir elde etmiş olup da bu faaliyetlerini ve gelirlerini vergi dairesinin bilgisi dışında bırakanlar dâhil) olması durumunda, 2022 yılı gelir ve kurumlar vergisi beyannameleri için bu şart aranmaz. 2022 yılı gelir ve kurumlar vergisi matrah artırımına esas tutarların belirlenmesinde, (b) bendinde belirlenen asgari tutarlardan az olmamak üzere bu bent hükmüne göre belirlenen tutarların %25'i dikkate alınır.

Mükelleflerin 2022 yılına ilişkin matrah artırımında bulunabilmesi için öncelikle 2022 yılına ilişkin Gelir veya Kurumlar Vergisi beyannamesini vermiş olması gerekmektedir. Ayrıca 2021 yılında beyan edilen matrahın %122,93 artırılmak suretiyle bulunan tutarla 2022/3. Geçici Vergi Döneminde beyan edilen matrahın %40,00 oranında artırılması suretiyle bulunan tutar arasında kıyaslama yapılmakta ve bu iki tutar arasında yüksek olan tutar artırıma esas tutar olarak kabul edilmektedir.

Yukarıdaki bilgilere ilave olarak 01.01.2023 tarihinden sonra matrah azaltıcı nitelikte düzeltme beyannamesi verilmesi durumunda düzeltme beyanı öncesi matrah dikkate alınacaktır.

Gelir vergisi mükelleflerinin, artırımda bulunmak istedikleri yıl ile ilgili olarak vermiş oldukları gelir vergisi beyannamelerinde,

- Zarar beyan edilmiş olması ,
- İndirim ve istisnalar nedeniyle matrah oluşmaması ,

- Hiç beyanname verilmemiş (ilgili yıllarda faaliyette bulunmuş veya gelir elde etmiş olup da bu faaliyetlerini ve gelirlerini vergi dairesinin bilgisi dışında bırakanlar dâhil

olması hâlinde, vergilendirmeye esas alınacak matrahlar;

1- İşletme Hesabı Esasına Defter Tutan Mükellefler İçin;

Dönem	Asgari Artırım Tutarı
2018	63.000,00
2019	66.400,00
2020	70.500,00
2021	75.000,00
2022	105.000,00

2- Bilanço Esasına Göre Defter Tutanlar ve Serbest Meslek Erbabları İçin;

Dönem	Asgari Artırım Tutarı
2018	94.000,00
2019	99.600,00
2020	105.800,00
2021	112.400,00
2022	200.000,00

3- Kurumlar Vergisi Mükellefleri İçin;

Dönem	Asgari Artırım Tutarı
2018	200.000,00
2019	215.000,00
2020	230.000,00
2021	260.000,00
2022	500.000,00

Şeklinde uygulanır.

Yukarıda belirtilen oranlarda artırılan veya matrah beyan olmaması sebebiyle asgari tutarda artırılan matrahlar, %20 oranında vergilendirilir ve üzerinden ayrıca herhangi bir vergi alınmaz.

Ayrıca bu oran vergiye uyumlu mükellefler (gelir ve kurumlar vergisi mükelleflerinin, artırımında bulunmak istedikleri yıla ait yıllık beyannamelerini kanuni sürelerinde vermiş, bu vergi türlerinden tahakkuk eden vergiler ile ilgili beyannameler üzerinden tahakkuk eden damga vergisini süresinde ödemiş) için %15 oranında uygulanır.

Gelir ve kurumlar vergisi mükelleflerinin matrah artırımında buldukları yıllara ait zararların %50'si, 2022 ve izleyen yıllar kârlarından mahsup edilmez.

Matrah artırımından önce 2022 yılı kurumlar vergisi beyannamesini vermiş ve matrah artırımında buldukları yıllara ait zararların tamamını indirim konusu yapmış olanlar, bu beyannamelerini, matrah artırımı yapılması için öngörülen başvuru süresi içinde düzeltmeleri hâlinde vergi cezası kesilmez, gecikme faizi hesaplanmaz. Bu şekilde yapılan düzeltmeler üzerine tahakkuk eden vergiler, beyannamenin verildiği tarihten itibaren bir ay içinde ödenir.

İstisna ve indirimler nedeniyle gelecek yıllarda matrahtan indirim konusu yapılabilecek tutarlar (AR-GE İndirimi vs...) ile geçmiş yıl zararları bu fıkra hükmüne göre artırılan matrahlardan indirilemez.

5.2. Gelir veya Kurum Stopaj Vergisi Artırımı

7440 Sayılı Bazı Alacakların Yeniden Yapılandırılması İle Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun'un 5'inci ve Geçici 1'inci maddelerinde Gelir veya Kurumlar Stopaj Vergisine ilişkin açıklamalar yapılmıştır.

Bu bağlamda kapsadığı dönemler olan 2018, 2019, 2020, 2021 ve 2022 yıllarına ilişkin olarak, Gelir veya Kurumlar (Stopaj) vergisine ilişkin bilgiler aşağıdaki gibidir.

193 Sayılı Gelir Vergisi Kanunu'nun **94 üncü maddesinin birinci fıkrasının (1) numaralı bendi uyarınca hizmet erbabına ödenen ücretlerden** vergi tevkifatı yapmaya mecbur olanlar, her bir vergilendirme dönemine ilişkin olarak verdikleri (ihtirazi kayıtla verilenler dâhil) **muhtasar beyannamelerinde yer alan ücret ödemelerine ilişkin gayrisafi tutarların yıllık toplamı üzerinden;**

Dönem	Oran (%)
2018	6,00
2019	5,00
2020	4,00
2021	3,00
2022	2,00

Yukarıda belirtilen oranlarda ve mezkur kanunun 9'uncu maddesinde belirtilen sürede artırırlar.

193 sayılı Kanunun 94 üncü maddesinin birinci fıkrasının (2), (3), (5), (6), (11) ve (13) numaralı bentleri ile 13.06..2006 tarihli ve 5520 sayılı Kurumlar Vergisi Kanununun 15 inci maddesinin birinci fıkrasının (a) ve (b) bentleri ve ikinci fıkrası ile 30 uncu maddesinin birinci fıkrasının (a) bendi ve üçüncü fıkrası uyarınca vergi tevkifatı yapmaya mecbur olanlar, ilgili yıl içinde verdikleri (ihtirazi kayıtla verilenler dâhil) muhtasar beyannamelerinde (ilgili yıl içinde verilen muhtasar beyannamelerde beyan edilen tutarlar bir yıla iblağ edilmeksizin) yer alan söz konusu ödemelerine ilişkin gayrisafi tutarların yıllık toplamı üzerinden;

193 sayılı Gelir Vergisi Kanununun 94 üncü maddesinin birinci fıkrasının (2), (5) ve (6) numaralı bentleri, 5520 sayılı Kanunun 15 inci maddesinin birinci fıkrasının (b) bendi ve ikinci fıkrası ile 30 uncu maddesinin üçüncü fıkrasında yer alan ödemeler için ayrı ayrı olmak üzere;

Dönem	Oran (%)
2018	6,00
2019	5,00
2020	4,00
2021	3,00
2022	2,00

Yukarıda belirtilen oranlarda ve mezkur kanunun 9'uncu maddesinde belirtilen sürede artırırlar.

193 sayılı Kanunun 94 üncü maddesinin birinci fıkrasının (3) numaralı bendi ile 5520 sayılı Kanunun 15 inci maddesinin birinci fıkrasının (a) ve 30 uncu maddesinin birinci fıkrasının (a) bentlerinde yer alan ödemeler için ayrı ayrı olmak üzere 2018 ila 2021 yılları için her bir yıl itibarıyla %1, bu Kanunun 9 uncu maddesinin birinci fıkrasının (a) bendinde yer alan sürede artırırlar.

193 sayılı Kanunun 94 üncü maddesinin birinci fıkrasının (11) ve (13) numaralı bentlerinde yer alan ödemeler için ayrı ayrı olmak üzere ilgili yıllarda geçerli olan tevkifat oranının %25'i oranında hesaplanan vergiyi, bu Kanunun 9 uncu maddesinin birinci fıkrasının (a) bendinde yer alan sürede artırırlar.

Gelir (Stopaj) veya Kurum (Stopaj) vergisi üzerinden artırımda bulunulması durumunda ayrıca gelir veya kurumlar vergisi matrah artırımında bulunulmuş olması şartı aranmaz. Şu kadar ki, 193 sayılı Kanunun 94 üncü maddesinin birinci fıkrasının (6) numaralı bendi ile 5520 sayılı Kanunun 15 inci maddesinin ikinci fıkrası ve 30 uncu maddesinin üçüncü fıkrası hükmüne istinaden bu fıkra kapsamında matrah artırımında bulunulması durumunda, kurumlar vergisi yönünden de matrah artırımında bulunulması şarttır.

5.3. Katma Değer Vergisi Yönünden Vergi Artırımı

7440 Sayılı Bazı Alacakların Yeniden Yapılandırılması İle Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun'un 5'inci ve Geçici 1'inci maddelerinde Katma Değer Vergisine ilişkin açıklamalar yapılmıştır.

Bu bağlamda kapsadığı dönemler olan 2018, 2019, 2020, 2021 ve 2022 yılları vergilendirme dönemlerine ilişkin olarak, Katma Değer Vergisine ilişkin bilgiler aşağıdaki gibidir.

Mükelleflerin kanunun kapsadığı vergilendirme dönemlerine ilişkin olarak verdikleri beyannamelerindeki (ihtirazi kayıtla verilenler dâhil) hesaplanan katma değer vergisinin yıllık toplamı üzerinden;

Dönem	Oran (%)
2018	3,00
2019	3,00
2020	2,50
2021	2,00
2022	2,00

Oranında artırarak mezkur kanunun 9'uncu maddesinde belirtilen sürede beyan etmeleri gerekmektedir.

İhraç kayıtlı teslim veya dahilde işleme rejimi kapsamındaki tecil terkin uygulamasına tabi mükellefler için artırıma esas tutarın belirlenmesinde, tecil edilen vergiler hesaplanan vergiden düşülür.

Bir aylık vergilendirme dönemine tabi olan katma değer vergisi mükelleflerince, artırımda bulunulmak istenilen yıl içindeki vergilendirme dönemleri ile ilgili olarak;

- Verilmesi gereken katma değer vergisi beyannamelerinden, en az üç döneme ait beyannamenin verilmiş olması hâlinde, bu yıla ait dönemlerden verilmiş olan beyannamelerdeki hesaplanan katma değer vergisi tutarlarının ortalaması bir yıla iblağ edilerek, artırıma esas olmak üzere yıllık hesaplanan katma değer vergisi tutarı bulunur ve bu tutar üzerinden yukarıda belirtilen oranlara göre artırım tutarı hesaplanır.
- Hiç beyanname verilmemiş ya da bir veya iki döneme ilişkin beyanname verilmiş olması hâlinde, ilgili yıl için gelir veya kurumlar vergisi matrah artırımında bulunmuş olması şartıyla artırılan matrah (gelir veya kurumlar vergisi matrahi) üzerinden %18 oranında katma değer vergisi artırımında bulunmak suretiyle bu fıkradan yararlanır.
- İlgili takvim yılı içindeki işlemlerin tamamının istisnalar kapsamındaki teslim ve hizmetlerden oluşması, tecil-terkin uygulaması kapsamındaki teslimlerden oluşması veya diğer nedenlerle takvim yılının bütün dönemlerinde hesaplanan katma değer vergisi bulunmaması hâlinde, ilgili yıl için gelir veya kurumlar vergisi matrah artırımında bulunmuş olması şartıyla artırılan matrah (gelir veya kurumlar vergisi matrahi) üzerinden %18 oranında katma değer vergisi artırımında bulunmak suretiyle bu fıkradan yararlanır. Şu kadar ki, ilgili takvim yılı içinde bu öncülde belirtilen durumların yanı sıra (tüm işlemleri istisnaya tabi olan mükellefler veya tecil terkin uygulamasına tabi olan mükellefler) vergiye tabi diğer işlemlerin de mevcudiyeti nedeniyle hesaplanan vergisi çıkan mükellefler ile yıl içinde beyannamelerinin tamamını vermekle birlikte beyannamelerinin bazılarında hesaplanan katma değer vergisi bulunmayan mükelleflerin bu öncül hükmüne göre ödemeleri gereken katma değer vergisi tutarı, yukarıda belirtildiği şekilde hesaplanacak %18 oranındaki katma değer vergisi tutarından aşağı olmamak kaydıyla, hesaplanan katma değer vergisi bulunan beyannamelerdeki vergiler toplamına yukarıda belirtilen oranlar uygulanmak suretiyle hesaplanır. Bu kapsama giren mükellefler, gelir veya kurumlar vergisi için matrah artırımında bulunmamaları hâlinde bu fıkra hükmünden yararlanamaz.

Katma değer vergisi mükelleflerinin, artırıma esas alınan ilgili yılın vergilendirme dönemlerinin tamamı için artırımda bulunmaları zorunludur.

Artırım talebinde bulunulan yılları izleyen dönemlerde yapılacak vergi incelemelerine ilişkin olarak artırım talebinde bulunulan dönemler için, sonraki dönemlere devreden katma değer

vergisi yönünden ve artırım talebinde bulunulan dönemler için ihraç kaydıyla teslimlerden veya iade hakkı doğuran işlemlerden doğan terkin ve iade işlemleri ile 3065 sayılı Kanunun 9 uncu maddesinin ikinci fıkrası kapsamındaki işlemler veya müteselsil sorumluluk kapsamındaki işlemlerle ilgili inceleme ve/veya tarhiyat hakkı saklıdır.

Sonraki dönemlere devreden katma değer vergisi yönünden yapılan incelemelerde artırım talebinde bulunulan dönemler için tarhiyat önerilemez.

Vergi artırımına istinaden ödenen katma değer vergisi, gelir veya kurumlar vergisi matrahlarının tespitinde gider veya maliyet unsuru olarak nazara alınmaz, ödenmesi gereken katma değer vergilerinden indirilmez veya herhangi bir şekilde iade konusu yapılmaz.

5.4. Matrah ve Vergi Artırımına İlişkin Ortak Hükümler

Mükellefler matrah ve vergi artırımına ilişkin beyanlarını mezkur kanunun 9'uncu maddesinde belirtilen sürede beyan edip, hesaplanan veya artırılan gelir, kurumlar ve katma değer vergilerinin, peşin veya ilk taksiti mezkur Kanunun 9 uncu maddesinin birinci fıkrasının (b) bendinde belirtilen sürede başlamak üzere aylık dönemler hâlinde **azami on iki eşit taksitte, matrah ve vergi artırımını dolayısıyla verilen beyannamelere ait damga vergisinin ise ilk taksit ödeme süresi içinde**, bu Kanunda belirtilen şekilde **ödenmesi şarttır.**

Hesaplanarak veya artırılarak **ödenen vergiler**, gelir veya kurumlar vergisi matrahlarının tespitinde **gider veya maliyet unsuru olarak kabul edilmez; indirim, mahsup ve iade konusu yapılmaz.**

Matrah veya vergi artırımını sonucunda **tahakkuk eden vergilerin tamamının ilk taksit ödeme süresi içinde peşin olarak ödenmesi hâlinde, bu vergilerden (damga vergisi hariç) %10 indirim yapılır.**

Matrah veya vergi artırımını dolayısıyla mükelleflerce verilen yıllık, muhtasar ve katma değer vergisi beyannameleri ve diğer beyannameler için damga vergisi 1.000,00 Türk lirası olarak alınır.

5.5. Matrah ve Vergi Artırımından Yararlanamayacak Mükellefler

Aşağıda sayılan mükellefler matrah ve vergi artırımını hükümlerinden faydalanamazlar;

- 213 sayılı Vergi Usul Kanununun 359 uncu maddesinin (b) fıkrasında yer alan "**defter, kayıt ve belgeleri yok edenler veya defter sahifelerini yok ederek yerine başka yapıtlar koyanlar veya hiç yaprak koymayanlar veya belgelerin asıl veya suretlerini tamamen veya kısmen sahte olarak düzenleyenler**" ile **aynı Kanununun 359 uncu maddesinin (ç) fıkrasında yer alan fiilleri işleyenler** (Bu alt bent kapsamındaki fiillerin 2022 yılında veya bu maddenin kapsadığı dönemlerden herhangi birinde işlendiğinin tespit edilmesi hâlinde bu mükellefler diğer dönemler için de matrah ve vergi artırım hükümlerinden yararlanamazlar.).
- Terör suçundan hüküm giyenler.

- 12.03.2023 tarihi itibarıyla terör örgütlerine veya Milli Güvenlik Kurulunca Devletin milli güvenliğine karşı faaliyette bulunduğu karar verilen yapı, oluşum veya gruplara üyeliği, mensubiyeti veya iltisakı yahut bunlarla irtibatı olduğu gerekçesiyle adli makamlar, genel kolluk kuvvetleri veya Mali Suçları Araştırma Kurulu Başkanlığı tarafından yürütülen soruşturma ve kovuşturmalar kapsamında vergi incelemesi yapılması, terörün finansmanı suçu veya aklama suçu kapsamında inceleme ve araştırma yapılması talep edilenler.

12.03.2023 tarihi itibarıyla haklarında, 213 sayılı Kanunun 359 uncu maddesinin; (b) fıkrasında yer alan defter, kayıt ve belgeleri yok etme veya defter sayfelerini yok ederek yerine başka yapraklar koyma veya hiç yaprak koymama veya belgelerin asıl veya suretlerini tamamen veya kısmen sahte olarak düzenleme fiillerinden ya da (ç) fıkrasında yer alan fiillerden hareketle yapılan **vergi incelemesi devam edenlerin** mezkur kanunda belirtilen süre ve öngörülen şekilde matrah veya vergi artırımında bulunmaları durumunda, söz konusu vergi incelemesinin tamamlanmasına kadar bu maddenin kapsadığı dönemlerin tamamı için yapılan artırımlara ilişkin olarak tahakkuk işlemleri bekletilir. Şu kadar ki, bu maddede belirtilen süre ve öngörülen şekilde matrah veya vergi artırımında bulunmayanlar madde hükümlerinden faydalandırılmaz.

Defter, kayıt ve belgeleri yok etme veya defter sayfelerini yok ederek yerine başka yapraklar koyma veya hiç yaprak koymama veya belgelerin asıl veya suretlerini tamamen veya kısmen sahte olarak düzenleme fiillerinden ya da (ç) fıkrasında yer alan fiillerden vergi incelemesine tabi olanlar hakkında, artırımda buldukları dönem ve vergi türlerine ilişkin olarak **12.03.2023 tarihinden önce veya yayımı tarihini izleyen günden itibaren on iki ay içinde başlanılan vergi incelemeleri** ile takdir işlemlerinin, **kanunun yayımı tarihini izleyen ayın başından itibaren (01.03.2023 tarihinden itibaren) on iki ay içinde sonuçlandırılmaması hâlinde,** bu işlemlere devam edilmez. Söz konusu vergi incelemelerinden bu süre içinde sonuçlandırılanlarla ilgili tarhiyat öncesi uzlaşma talepleri dikkate alınmaz. İnceleme ve takdir işlemlerinin sonuçlandırılmasından maksat, inceleme raporları ve takdir komisyonu kararlarının vergi dairesi kayıtlarına intikal ettirilmesidir.

Matrah ve vergi artırım hükümlerinden yararlanılması, 213 sayılı Kanunun 367 nci maddesi kapsamında aynı Kanunun 359 uncu maddesinde yer alan kaçakçılık suçlarının işlendiğinin tespitine ve kamu davasının açılmasına engel teşkil etmez. Ancak, bu incelemeler sonucunda matrah veya vergi artırımında bulunulan dönemler ve vergiler için tarhiyat yapılmaz.

6. İŞLETME KAYITLARININ DÜZELTİLMESİ

7440 Sayılı Bazı Alacakların Yeniden Yapılandırılması İle Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun'un 6'ncı maddesinde İşletme Kayıtlarının Düzeltilmesine ilişkin açıklamalar yapılmıştır.

İşletmede mevcut olduğu halde kayıtlarda yer almayan emtia, makine, teçhizat ve demirbaşlarla ilgili açıklamalar aşağıdaki gibidir.

- 1- Gelir ve Kurumlar vergisi mükellefleri, işletmelerinde mevcut olduğu hâlde kayıtlarında yer almayan emtia, makine, teçhizat ve demirbaşları kendilerince veya bağlı oldukları meslek kuruluşunca tespit edilecek rayiç bedel ile bu Kanununun 9'uncu maddesinde yer alan sürede bir envanter listesi ile vergi dairelerine bildirmek suretiyle defterlerine kaydedebilirler. Bildirime dâhil edilen kıymetler için amortisman ayrılmaz.
- 2- Bilanço esasına göre defter tutan mükellefler aktiflerine kaydettikleri emtia için ayrı, makine, teçhizat ve demirbaşlar için ayrı olmak üzere özel karşılık hesabı açarlar. Emtia için ayrılan karşılık, ortaklara dağıtılması veya işletmenin tasfiye edilmesi hâlinde sermayenin unsuru sayılır ve vergilendirilmez. Makine, teçhizat ve demirbaşlar envantere kaydedilir ve ayrılan karşılık birikmiş amortisman addolunur. İşletme hesabı esasına göre defter tutan mükellefler ise söz konusu emtiayı defterlerinin gider kısmına satın alınan mal olarak kaydederler.
- 3- Bu maddeye göre beyan edilen makine, teçhizat, demirbaş ve emtiaların bedeli üzerinden tabii olduğu oranların yarısı esas alınarak katma değer vergisi hesaplanır ve ayrı bir beyanname ile sorumlu sıfatıyla beyan edilerek, beyanname verme süresi içinde ödenir. Makine, teçhizat ve demirbaşlar üzerinden ödenen bu vergi, hesaplanan katma değer vergisinden indirilemez. Emtia üzerinden ödenen vergi genel esaslara göre indirilir, ancak iadeye konu edilmez. Bu emtia, makine, teçhizat ve demirbaşlar için 3065 sayılı Kanununun 9 uncu maddesinin (2) numaralı fıkrası hükmü uygulanmaz.
- 4- Bildirilen kıymetlerin satılması hâlinde satış bedeli, bunların deftere kaydedilen değerinden düşük olamaz.

Kayıtlarda yer aldığı halde işletmede bulunmayan emtia, makine, teçhizat ve demirbaşlarla ilgili açıklamalar aşağıdaki gibidir.

- 1- Gelir ve kurumlar vergisi mükellefleri (adi, kolektif ve adi komandit şirketler dâhil), kayıtlarında yer aldığı hâlde işletmelerinde mevcut olmayan emtia, makine, teçhizat ve demirbaşlarını, bu Kanununun 9'uncu maddesinde yer alan sürede emtialar bakımından aynı nev'iden emtialara ilişkin cari yıl kayıtlarına göre tespit edilen gayrisafi kâr oranını, makine, teçhizat ve demirbaşlar bakımından kendilerince veya bağlı oldukları meslek kuruluşunca tespit edilecek rayiç bedellerini dikkate alarak fatura düzenlemek ve her türlü vergisel yükümlülüklerini yerine getirmek suretiyle kayıt ve beyanlarına intikal ettirebilirler. Gayrisafi kâr oranının cari yıl kayıtlarına göre tespit edilemediği hâllerde, mükellefin bağlı olduğu meslek odalarının belirleyeceği oranlar esas alınır. Bu hükme göre ödenmesi gereken katma değer vergisi, ilk taksit beyanname verme süresinde, diğerleri takip eden birinci ve ikinci ayda olmak üzere üç eşit taksitte ödenir.

Kayıtlarda yer aldığı halde işletmede mevcut bulunmayan kasa mevcudu ve ortaklardan alacaklarla ilgili açıklamalar aşağıdaki gibidir.

- 1- Bilanço esasına göre defter tutan kurumlar vergisi mükellefleri, 31.12.2022 tarihi itibarıyla düzenleyecekleri bilançolarında görülmekle birlikte işletmelerinde

bulunmayan kasa mevcutları ve işletmenin esas faaliyet konusu dışındaki işlemleri dolayısıyla (ödünç verme ve benzer nedenlerle ortaya çıkan) ortaklarından alacaklı bulunduğu tutarlar ile ortaklara borçlu bulunduğu tutarlar arasındaki net alacak tutarları ile bunlarla ilgili diğer hesaplarda yer alan işlemlerini bu Kanunun 9'uncu maddesinde yer alan sürede vergi dairelerine beyan etmek suretiyle kayıtlarını düzeltebilirler.

- 2- **Kayıtlarda yer aldığı halde işletmede mevcut bulunmayan kasa mevcudu ve ortaklardan alacaklarla beyan edilen tutarlar üzerinden %3 oranında hesaplanan vergi, beyanname verme süresi içinde ödenir.**
- 3- **Kayıtlarda yer aldığı halde işletmede mevcut bulunmayan kasa mevcudu ve ortaklardan alacaklarla beyan edilen tutarlar üzerinden %3 oranında hesaplanan vergi, gelir veya kurumlar vergisinden mahsup edilmez; beyan edilen tutarlar ve ödenen vergiler, kurumlar vergisi matrahının tespitinde gider olarak kabul edilmez. Bu fıkra uyarınca beyan edilen tutarlar nedeniyle ilave bir tarhiyat yapılmaz.**

7. KESİNLEŞMİŞ SOSYAL GÜVENLİK KURUMU ALACAKLARI

7440 Sayılı Bazı Alacakların Yeniden Yapılandırılması İle Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun'un 7'nci maddesinde Kesinleşmiş Sosyal Güvenlik Kurumu Alacaklarına ilişkin açıklamalar yapılmıştır.

Bu bağlamda Kesinleşmiş Sosyal Güvenlik Kurumu Alacaklarına ilişkin hükümler aşağıdaki gibidir.

2022 yılı Aralık ayı ve önceki aylara ilişkin olup bu Kanunun yayımı tarihinden önce tahakkuk ettiği hâlde bu Kanunun yayımı tarihi itibarıyla ödenmemiş olan;

- **5510 sayılı Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a), (b) ve (c) bentleri kapsamındaki sigortalılık statülerinden kaynaklanan; sigorta primi, emeklilik keseneği ve kurum karşılığı, işsizlik sigortası primi, sosyal güvenlik destek primi,**
- **Bu Kanuna göre yapılan başvuru tarihi itibarıyla ilgili mevzuatına göre ödenmesi imkânı ortadan kalkmamış isteğe bağlı sigorta primi ve topluluk sigortası primi,**
- **Sosyal Güvenlik Kurumu tarafından ilgili kanunları gereğince takip edilen damga vergisi, özel işlem vergisi ve eğitime katkı payı,**

asılları ile bu alacaklara ödeme sürelerinin bittiği tarihlerden bu Kanunun yayımı tarihine kadar geçen süre için Yİ-ÜFE aylık değişim oranları esas alınarak hesaplanacak tutarın, bu Kanunda belirtilen süre ve şekilde ödenmesi hâlinde, bu alacaklara uygulanan gecikme cezası ve gecikme zammı gibi fer'i alacakların tamamının tahsilinden vazgeçilir.

31.12.2022 tarihine kadar (bu tarih dâhil) bitirilmiş özel nitelikteki inşaatlar ile ihale konusu işlere ilişkin olup 12.03.2023 tarihinden önce tebliğ edildiği hâlde 12.03.2023 tarihi itibarıyla ödenmemiş olan; özel nitelikteki inşaatlar ile ihale konusu işlere ilişkin yapılan ön değerlendirme, araştırma veya tespitler sonucunda bulunan eksik işçilik tutarı üzerinden hesaplanan sigorta primi asılları ile bu alacaklara gecikme cezası ve gecikme zammı hesaplanan sürenin başlangıç tarihinden bu Kanunun yayımı tarihine kadar geçen süre için Yİ-ÜFE aylık değişim oranları esas alınarak hesaplanacak tutarın, bu Kanunda belirtilen süre ve şekilde ödenmesi hâlinde, bu alacaklara uygulanan gecikme cezası ve gecikme zammı gibi fer'i alacakların tamamının tahsilinden vazgeçilir.

31.12.2022 tarihinden önce (bu tarih dâhil) işlenen fiillere ilişkin olup 12.03.2023 tarihinden önce kesinleştiği hâlde 12.03.2023 tarihi itibarıyla ödenmemiş olan idari para cezası asıllarının %50'si ile bu tutara ödeme sürelerinin bittiği tarihlerden bu Kanunun yayımı tarihine kadar geçen süre için Yİ-ÜFE aylık değişim oranları esas alınarak hesaplanacak tutarın, bu Kanunda belirtilen süre ve şekilde ödenmesi hâlinde, idari para cezası asıllarının kalan %50'si ile idari para cezasına uygulanan gecikme cezası ve gecikme zammı gibi fer'i alacaklarının tamamının tahsilinden vazgeçilir.

Sosyal Güvenlik Kurumu takibinde olan alacakların; asıllarının 12.03.2023 tarihinden önce ödenmiş olmasına rağmen, fer'ilerinin 12.03.2023 tarihi itibarıyla ödenmemiş olduğu durumlarda, aslı ödenmiş fer'i alacağın %40'ının bu Kanunda belirtilen süre ve şekilde ödenmesi hâlinde, kalan %60'ının tahsilinden vazgeçilir.

2022 yılı Aralık ayı ve önceki aylara ilişkin olup 12.03.2023 tarihinden önce 5510 sayılı Kanunun 60 ıncı maddesinin birinci fıkrasının (g) bendi kapsamında tahakkuk ettiği hâlde ödenmemiş olan prim borçlarının 31.08.2023 tarihine kadar ödenmesi hâlinde gecikme cezası ve gecikme zammı gibi fer'i alacakların tamamının tahsilinden vazgeçilir.

12.03.2023 tarihinden önce 5510 sayılı Kanunun 60 ıncı maddesinin birinci fıkrasının (g) bendi kapsamındaki sigortalılık statüsünden kaynaklanan prim borcu bulunanlar (Genel Sağlık Sigortası) anılan Kanunun 67 nci maddesinde belirtilen şartları taşımaları hâlinde, 12.03.2023 tarihinden döneme ait prim borçları dikkate alınmaksızın Kanunun yayımı tarihinden itibaren 31.08.2023 tarihine kadar sağlık hizmetlerinden ve diğer haklardan yararlandırılır. 12.03.2023 tarihine kadar ödenmiş olan 5510 sayılı Kanunun 60 ıncı maddesinin birinci fıkrasının (g) bendi kapsamındaki genel sağlık sigortası primleri ile gecikme cezası ve gecikme zammı tutarları iade ve mahsup edilmez.

8. ORTAK HÜKÜMLER

7440 Sayılı Bazı Alacakların Yeniden Yapılandırılması İle Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun'un 9'uncu maddesinde Ortak Hükümlere ilişkin açıklamalar yapılmıştır.

Bu bağlamda 7440 Sayılı Bazı Alacakların Yeniden Yapılandırılması İle Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun kapsamındaki hükümlerden yararlanmak isteyen mükelleflerin 31.05.2023 tarihine kadar (bu tarih dahil) ilgili idareye (vergi idaresi, gümrük idaresi, belediye, sosyal güvenlik kurumu vs...) başvurması gerekmektedir.

Hazine ve Maliye Bakanlığına, Ticaret Bakanlığına, Sosyal Güvenlik Kurumuna, il özel idarelerine, belediyelere bağlı tahsil dairelerine ödenecek tutarların ilk taksitini 30.06.2023 tarihine kadar (bu tarih dâhil), diğer taksitlerini ise bu tarihi takip eden aylık dönemler hâlinde azami kırk sekiz eşit taksitte ödemeleri şarttır.

Bu Kanun hükümlerine göre hesaplanan tutarlar peşin veya taksitler hâlinde ödenebilir.

- Hesaplanan tutarların tamamının ilk taksit ödeme süresi içinde peşin olarak ödenmesi hâlinde katsayı uygulanmaz ve.

a) Fer'i alacaklar yerine Yİ-ÜFE aylık değişim oranları esas alınarak hesaplanacak tutarların (bu Kanunun 4 üncü maddesine göre hesaplanan gecikme faizi dâhil) %90'ının tahsilinden vazgeçilir.

b) idari para cezalarından %25 indirim yapılır.

c) Yapılandırma sonucu ödenecek alacağın sadece fer'i alacaktan ibaret olması hâlinde fer'i alacak yerine Yİ-ÜFE aylık değişim oranları esas alınarak hesaplanacak tutardan %50 indirim yapılır.

- Hesaplanan tutarların taksitle yapılacak ödemelerinde ilgili maddelere göre belirlenen tutar;

1) On iki eşit taksit için (1,09),

2) On sekiz eşit taksit için (1,135),

3) Yirmi dört eşit taksit için (1,18),

4) Otuz altı eşit taksit için (1,27),

5) Kırk sekiz eşit taksit için (1,36),

katsayısı ile çarpılır ve bulunan tutar taksit sayısına bölünmek suretiyle aylık dönemler hâlinde ödenecek taksit tutarı hesaplanır. Bu Kanun hükümlerinden yararlanmak üzere başvuruda bulunan borçlulara tercih ettikleri taksit süresine uygun ödeme planı verilir. Ancak, tercih edilen süreden daha kısa sürede ödeme yapılması hâlinde ödenecek tutar ilgili katsayıya göre düzeltilir.

Hazine ve Maliye Bakanlığına bağlı tahsil dairelerine ödenmesi gereken amme alacaklarına uygulanmak üzere, bu Kanun hükümlerinden yararlanmak için başvuruda bulunan ve ödenecek tutarları ilgili vergi mevzuatı gereği iade alacağından kendi borçlarına mahsuben ödemek isteyen mükelleflerin, bu taleplerinin yerine getirilebilmesi için başvuru ve/veya taksit süresi içinde ilgili mevzuatın öngördüğü bilgi ve belgeleri tam ve eksiksiz olarak ibraz etmeleri şarttır. Bu takdirde, ilgili mevzuatın mükellefin mahsup talebine esas aldığı tarih itibarıyla bu Kanuna göre ödenecek tutara mahsup işlemleri yapılır; mahsup talebine konu tutardan daha az tutarda mahsubun yapılması hâlinde, mahsuben ödeme suretiyle tahsil edilemeyen tutar için borçluya bildirimde bulunularak eksik ödenen bu tutarın bir ay içinde ödenmesi istenir.

Bu süre içinde eksik ödenen tutarın, ödenmesi gerektiği tarihten ödendiği tarihe kadar geçen süre için hesaplanacak geç ödeme zammı ile birlikte ödenmesi hâlinde eksik ödenen tutar için bu Kanun hükümleri ihlal edilmiş sayılmaz.

Bu Kanuna göre **ödenmesi gereken birinci ve ikinci taksitlerin ödeme sürelerinde ve tam ödenmesi koşuluyla, kalan taksitlerden; bir takvim yılında üç veya daha az taksitin, süresinde ödenmemesi veya eksik ödenmesi hâlinde, ödenmeyen veya eksik ödenen taksit tutarlarının son taksiti izleyen ayın sonuna kadar hesaplanacak geç ödeme zammı ile birlikte ödenmesi şartıyla bu Kanun hükümlerinden yararlanır.**

Birinci ve ikinci taksitlerin ödeme sürelerinde tam ödenmemesi ya da süresinde ödenmeyen veya eksik ödenen diğer taksitlerin belirtilen şekilde de ödenmemesi veya bir takvim yılında üçten fazla taksitin süresinde ödenmemesi veya eksik ödenmesi hâlinde bu Kanun hükümlerinden yararlanma hakkı kaybedilir.

Şu kadar ki, **matrah ve vergi artırımıyla ilgili taksitli ödeme seçeneği tercih edilmiş olması ve birinciyle ikinci taksitin ödeme sürelerinde ve tam ödenmesi koşuluyla, kalan taksitlerden süresinde ödenmeyen veya eksik ödenenlerin son taksiti izleyen ayın sonuna kadar hesaplanacak geç ödeme zammı ile birlikte ödenmesi hâlinde bu Kanun hükümlerinden yararlanır.**

Peşin veya taksitli ödeme seçeneğinin tercih edilmesi ve ilk taksit ödeme süresi içinde ödenmesi gereken tutarların ödenmemesi veya eksik ödenmesi hâlinde, hesaplanan tutarların tamamının ilk taksiti izleyen ayın sonuna kadar geç ödeme zammı ile birlikte ödenmesi şartıyla katsayı uygulanmaksızın Kanundan yararlanır. İlk taksit ödeme süresi içinde ödenmesi gereken tutarların süresinde ödenmesi ve kalan taksitlerin tamamının ilk taksiti izleyen ayın sonuna kadar ödenmesi hâlinde katsayı uygulanmaz. Bu fıkra hükmü her bir madde ve alacaklı idareler açısından taksitlendirilen alacaklar için ayrı ayrı uygulanır.

Bu Kanun hükümlerinden yararlanmak üzere başvuruda bulunan ve ilgili maddeler uyarınca dava açmamaları veya açılan davalardan vazgeçmeleri ve kanun yollarına başvurmamaları gereken borçluların, bu Kanun hükümlerinden yararlanabilmeleri için ilgili maddelerde belirlenen başvuru sürelerinde, yazılı olarak bu iradelerini belirtmeleri şarttır. Borçlularca, bu Kanun hükümlerinden yararlanılmak üzere davadan vazgeçilmesi hâlinde idarece de ihtilaflar sürdürülmez.

*Mezkur kanunla ilgili olarak ilerleyen günlerde mükelleflerimizle matrah/vergi artırımına ilişkin hesaplama tablosu paylaşılacaktır.